نیکوتین ، بدترین مخدر*

مجله نظام پزشکی
سال سوم ، شماره ۴ ، صفحه ۳۷۶ ، ۱۳۵۲

نیکوتین به‌ریه‌ها ، قلب ومغز انسان حمله میبرد ، بـااین وجود فرانسویان درسال ۱۹۷۳ بیش‌از ۷۲ میلیاردسیگارمصرف کرده‌اند. نیکوتین ماده‌ای کشنده وخطرناك است . در سپتامبر ۱۹۶۷ در نخستین کنفرانس جهانی «بهداشت وتوتون» که ۳۴ کشور درآن شرکت کردند یك رشته سخنرانی‌هائی باعنوان استعمال توتون وعادت ناهنجار سیگارکشیدن وعواقب آن ، ایراد گردیدوچنین نتیجه گرفته شد که معتادان به‌دخانیات بردگان اسیری هستند که همانند دیگر معتادان به‌مخدرهای قوی ، چون هروئین والکل، بسوی‌زوال‌ونیستی کشانیده‌میشوند. باوجودیکه معتادان‌بدخانیات هیچگونه توجهی‌به‌سموم سیگارندارند ولی‌باید بدانندکه این‌سم $C^{10}\ H^{14}\ N^2$ است‌که یکی از قویترین محرك‌های سلسله اعصاب انسانی بشمار میرود و قدرت آن بقدری است‌که اگر یك قطره آن‌تزریق‌شود منجر به‌مرگ میشود. باید یادآوری کنیم‌که مرگ ناشی‌از عوارض استعمال مواد نیکوتین دار بیشتر ازتمام‌مخدرات حتی هروئین است . خطر استعمال دخانیات بیشتر از آنجهت است‌که فعل و انفعالات شیمیائی مواد مسموم‌آن مستقیماً سرطان‌زا هستند و شامل عوامل گوناگون دیگری میباشندکه ریه‌ها و قلب را خراب میکنند ، بعنوان مثال درسیگارهای آمریکائی ۷ نوع هیدورکاربور چندحلقه‌ئی سرطانی وجود دارد، همچنین بین۱۵ تا ۲۰ ماده گوناگون دیگر در آنهـا یافت میشود که محرك و سمی هستند . مثلا نسبت سیـانور هیدروژن که یکی از سموم وحشتناك است در دودسیگار معادل ۱۶۰۰ دریکمیلیون است در حالیکه سموم ناشی از کارگاههـای صنعتی رقمی درحدود ده در یکمیلیون میباشد واکسیددوکربن در دود سیگار ۱۰۰۰ برابر بیشتر ازهوای قابل تنفس است .

امروزه‌درممالك متحده امریکازیاده‌روی دراستعمال موادد‌خانیات سالانه باعث‌مرگ ۳۶۰ هزارنفر میشودکه بطور متوسط‌یکهزار نفر در روز است که این رقم ۷ برابر زیـادتر از مرگ بر اثر حوادث رانندگی است.

بنظرپروفسورپیردونوا (P. Denoix) مدیرموسسه گوستاوروسی (G. Roussy) ازهریکصد تن‌مبتلا به‌سرطان ریه ، نودنفرآنها براثراستعمال زیاد دخانیات به‌برونشیت‌مزمن سپس سرطان‌دچار شده‌اند . ۲۵ هزار فرانسوی‌هرسال دراثر این بیماری‌جان‌خود را دست میدهند. ناراحتی‌های ناشی از ابتلای به‌برونشیت منجر به‌سرطان ، ده برابر نزد معتادان بیشتر است . مرگ ناشی از استعمال توتون بصورت بیماریهای قلبی ـ عروقی هرسال منجر به‌مرگ ۲۲۵۰۰۰ فرانسوی میشود و این رقم معادل ۴۰ درصد متوفیات فرانسه است .

بنظر دکتر آلتون اوکسنر(A. Ochsner) یکی از بزرگترین ومشهورترین‌جراحان‌سرطان‌ریه دردنیا، مرگ‌ناشی‌ازبیماریهای قلبی عروقی دراثر استعمال سیگار رقمی وحشتناك است و دکتر اوکسنر سه عامل اساسی را در توسعه این‌بیماری سهیم میداند.

کمبود اکسیژن: امفیزم ریه درمعتادان سیگار بوفور دیده میشود واین‌عارضه باعث نکث جذب اکسیژن به‌قلب بمناسبت ایجادگاز کربنیك است.

نارسائی قلب: نکوتین باعث میشودکه حداقل هر دقیقه ۲۰ بار قلب بیشتر بزند و تا مدت ۲۰ دقیقه پس از استعمال هرسیگار ادامه یابد یعنی بطورمتوسط ده‌هزاربار در روز، قلب یك معتاد، ضربان بیشتری خواهد داشت و همین امر خود عامل فرسودگی سریع قلب است .

اختلالات گردش خون: نیکوتین باعث انقباض عروق میشود که حاصل آن‌فشار برقلب‌است. درنتیجه‌انقباض عروقی‌ناشی‌ازنیکوتین در حدود ۵/۵ درجه حرارت بدن در انگشتان کاهش می‌یابد. یك گزارش رسمی فرهنگستان سلطنتی پـزشکی انگلستان مشعر براین‌است‌که درسال ۱۹۷۱ ، دراین‌کشور مرگ دراثراستعمال مواد نیکوتین‌دار رقمی در حدود مرگ‌های ناشی از بیماریهای همه‌گیر ازقبیل حصبه وسل و وبا بوده است .

نتیجه :

دراروپای‌شرقی میزان مرگ ومیر براثر بیماریهای همه‌گیر نظیر حصبه‌ازآغازقرن‌شانزدهم‌تاکنون کمترازعده کسانی‌است که‌دریکسال اخیر درآمریکا براثر بیماریهای‌ناشی از استعمال نیکوتین‌جان خود را از دست داده‌اند .

سیگار بیشتر از هربیماری همه‌گیر مانند سل وغیره مرگ ومیر دارد یعنی در یکسال ، بیشتر از تمام بیماریهای قرن ۱۹ کشتار کرده است .

درکشور دانمارك که تشریح‌اجساد اجباری است ، یکی‌ازمقامات مسئول بهداشت اعلام‌کردکه ما درآستانه خطرناکترین فـاجعه تاریخ پزشکی‌هستیم زیرا هفت عامل سرطان زا و۱۵ تا ۲۰ماده سمی‌شناخته شده درمیلیونها برونش جای میگیرندکه ۹۰ درصد موارد مستقیماً برروی دستگاه‌تنفسی وقلب اثرمیگذارند.

باید قوانینی شدید در مورد سیگار بتصویب برسد و مـانند مواد غذائی-آرایشی-بهداشتی-پوشیدنی- اسباب بازی بچه‌ها-اثاثیه منزل‌کنترل دقیق درباره آن بعمل آید واستعمال سیگارهائی‌که هیچ یا مقدار حداقل مواد نیکوتین‌دار داشته باشد بصورت طبی و بهداشتی پیش‌بینی شود وبااستفاده از روشهای جدید وبکاربردن فیلتر از بزرگترین عامل مرگ ومیر جلوگیری بعمل آید.

* تلخیص ازمجله Sélection نوامبر ۱۹۷۳